

Umyndighedsforhold, men paa Grund af hele den Livsstillings, de som Mændenes taalmodige og ydmyge Tjenerinder er bleven klemte ind i — ved at bryde baade over Lovskrænker og Fordomme, end Mændene kan have haft ved at gaa med til Totalafholdsarbejdet, der ogsaa blev en *Modesag*: eller til nogle mindre og lidet kendelige Forandringer i Dragten, der ikke en Gang behøvede at komme synlig paa tværs for *Moden*?

Der hører visselig adskilligt mere Mod til for en Kvinde med den Dragt, der hidtil har gaaet for den eneste »kvindelige«, og under Sandsynlighed eller Vished for at blive stemplet som en »uanstændig« Kvinde af sine nærmeste Slægtninge, at tage Blusen og Benklæderne paa og vise sine Legemsøvelser offentlig for skuelystne og just ikke altid »rene« Blikke, end for en Mand til at afholde sig fra at drikke Forstanden bort eller aflægge sine Strømpebaand! —

Og kommer man ind i et Selskab af de mest emanciperede unge Herrer, da vil man sikkert faa se disse frigjorte Sportsriddere sidde med hver sin af giftige Tobaksblade sammenrullet Pind i Munden, ivrigt sugende Giftrog ind i denne for i næste Øjeblik med stor Anstand at puste den ud i Ansigtet paa hverandre og saaledes fylde Stuen med en kvælende tyk Nikotinluft, som det er umuligt for *Ikkerøgere* at holde ud at indaande — hvorfor enkelte Damer har maattet begynde at dampe med for ikke at banlyses fra Mændenes Selskab.

Men ved et saadant Syn faar man just ikke Færten af de »store civilisatoriske Fremskridt fra Barbariets Uvidenhed«, men tror sig snarere hensat blandt en Flok opiumsrøgende Kinerere eller »barbariske« Zulukaffere og Hottentotter.

Nej, bedste Hr. Staal! Man skal sandelig vogte sig for at kaste med Sten, naar man selv bor i et Glashus! —

Lad os være enige om at lade de højtravende Talemaader om »civilisatoriske Fremskridt« o. s. v. fare, og lad os frem for alt ikke være med til at øge den Uretfærdighed, hvormed Kvinden hidtil er bleven behandlet. Hun har længe nok staaet under vort Formynderskab. Lad os i al skikkelig Broderlighed hjælpe hende til at indse, at hun lige saa godt kan undvære Korsettet, som vi Livremmen eller Strømpebaandet, og at hun aldrig mere skal vente at kunne gøre sig elskværdig i agtværdige Mænds Øjne ved at vanskabe sit Legeme ved Tournurer eller andet Abeværk.

Men lad os ikke bilde os selv eller hende ind, at Mandfolk skulde staa saa meget over hende i *noget* civilisatorisk Fremskridt, at vi af den Grund turde vove at kalde hendes Færd »et Slag i Ansigtet paa Kvindesagen«, end sige at vente et eneste Sekund ud

over den *mulige* Tid med at stille hende *lige* med os for Loven.

Lad os hellere gøre os lidt Umage for at sætte os lidt bedre ind i Kvindens virkelige Stilling og og søge at komme til Klarhed over, *hvorm meget* af deres Sygelighed, der i Sandhed kan skyldes *Korsettet* og andre sundhedsnedbrydende Klædningsstykker, og hvormet der maa tilregnes uregelmæssig og for lidt Søvn og Hvile paa Grund af deres Stilling som tjennende Aander, som Sygeplejersker og Barnepiger — baade for os store Kraftkarle og for de smaa Væsner, som virkelig trænger til deres Hjælp. Hvis en af vi stærke Herrer blot en eneste Nat skal række en hjælpsom Haand til Pasningen af et sygt, uroligt Barn eller voxent Menneske, kommer vi helt ud af vort gode Skind, ja, tager os kanske en god Lur i Stedet for at gaa paa Sport næste Dag. Men hvad skal vi saa sige om de Kvinder, der paa Grund af uheldige Forhold — og saadanne kan komme baade i det rige og fattige Hjem, saa selv *Damerne* ikke længere skaanes — kanske lige saa sjælden har en eneste *rolig* Nats Søvn, som vi har en *uroilig*? — Skal vi oven i Købet skænke dem vor Foragt for, hvad *de* maa lide for os, baade mens vi er smaa og store? — Deres Opvartning kræver vi under alle Forhold.

Skulde vi ikke heller, kære Hr. Staal, enes om at være dem lidt *taknemlige*, fordi de paatager sig de *mest besværlige*, de *mindst agtede* og de *mindst lønnede* Bestillinger for os — dem, vi ikke selv gider have med at gøre og heller ikke *kunde* gøre saa godt? —

Lad os vise denne Taknemlighed ikke blot i den dybeste Ærbødighed og Højagtelse for dem og deres Gærning, men tillige ved paa alle mulige Omraader hurtigst muligt at lette dem deres Byrder og løse deres Baand og stille dem paa fuldstændig *lige* Fod med os i alle menneskelige og borgerlige Rettigheder.

Og om vi end viede alle vore Kræfter til dette Arbejde og gav vort Liv hen for Kvindens Frigørelse, lad os dog aldrig komme i Tanker om, at vi af denne eller nogen anden Grund skulde være berettigede til at optræde hovmestererende over for Kvinderne og lade dem høre noget om »Barbari«, saa længe vi endnu ikke en Gang har aarket at løse dem af de *barbariske* Lænker, vi selv har smedet dem i!

Faar vi dem først ud af disse for os alle lige nedværdigende Forhold, da behøver vi saa vist ikke at være saa ængstelige for dem med Hensyn til deres Klædedragt! Thi da vil de faa andet at tænke paa end at være Pyntedukker for Pomadejunkere.

Ja, jeg tror, vi kunde snarere have Grund til at vende vor pædagogiske Opmærksomhed imod os selv — for at vi ikke paa mange af Livets Omraader i personlig Sjælsstyrke og fast Karakter, saa vel som i